

Emeletes négyajtós szekrény - ún. Beeldenkast

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	5994
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 1. FELE
Készítés helye:	Németalföld
Anyag:	tölgyfa
Technika:	faragott; pácolt
Méretek:	magasság: 211 cm szélesség: 165 cm mélység: 70 cm

Az Utrechti Unióval (1579) gyakorlatilag különvált Hollandia Flandriától. A hét északi tartomány Orániai Vilmost (1533-1584) választotta helytartóvá. Hollandia 1609-ben kivívta, 1648-ban pedig elismertette függetlenségét és elindult a polgári fejlődés útján. Fejllett kereskedelme révén Európa vezető tengeri és pénzügyi nagyhatalmává vált. Amszterdam hamarosan a művészeti élet irányításában is átvette a vezető szerepet Antwerpentől. A flamand főúri luxusbútorral ellentétben a holland bútor Anglia közelsége és protestáns szellemisége következtében is egyszerűbb, puritánabb, polgárabb jellegű. E területen, Hollandiában erős volt a kötődés a hagyományos, régi bútortípusokhoz, kedvelték a ládákat, az alacsony és emeletes szekrényeket, tálalókat és azok változatait.

A polgári lakás igényeinek leginkább megfelelő, négyajtós, emeletes szekrény Budapesten őrzött szép példánya kemény tölgyfából faragott. Homloklapján a barokkba hajló hollandi késő reneszánsz motívumok egész tárházát fellelhetjük: a kúszó, növényi indák közé búvó madarakat, a virágcsendéletek hangulatát sejtető virágvázákat, a leveles ágak között rejtőzködő szőlőfürtöket, a kagylókon álló, trombitáló tritonokat és a kiugró konzolokon az állatkarmos, dússörényű oroszlánfejeket. Ezzel az emeletes, négyajtós szekrénytípussal Hollandia és Németország számos múzeumában, például az amszterdami Rijksmuseumban, de a vöröskői (Červený Kameň) egykori Pálffy-kastélyban berendezett bútorműzeumban is találkozunk.

Irodalom

- Szerk.: Radványi Orsolya, Németh István: *El Grecótól Rippl-Rónaiig, Nemes Marcell, a mecénás műgyűjtő*. Szépművészeti Múzeum, Budapest, 2011. - Nr. 104.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 52. (Vadászi Erzsébet)
- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - 39, (Nr. 4.)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 26.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 293. (Vadászi Erzsébet)
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 32., 25. kép
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 152.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 61.

